

BR. 195**IZVEŠTAJ OBAVEŠTAJNOG ODELJENJA KOMANDE GRUPE ARMIJA »E« OD 4. JANUARA 1945. KOMANDANTU JUGOISTOKA O SITUACIJI NA PODRUČJU GRUPE ARMIJA »E« POČETKOM JANUARA 1945. GODINE¹**

POVERLJIVO

T e l e g r a m**Br. 673****Primljeno: 4. jan
1945. 11.15**

— POVERLJIVO -

Komandant Jugostoka (K-da Gr. A „F") Grupa Ic/AO Br. pov. 75 4. jan. 1945 Pril.						
Ic	03	05	07	D	Ic/L	z.b.V.
AO	AI	AII	AIII	St. P	G.F.P.	

31a— KR —HMYX/FUE 130 4. 1. 45. 06.25 (DG HZPH/FF³
1173).**K-tu JUGOISTOKA (K-da GrA »F«), Ic/AO.
Jutarnji izveštaj K-de GrA »E« od 4. 1. 45.****Situacija u vazduhu:**

3. 1, osim 4 dvomotorna aviona u rejonu Konjica o kojima je već javljeno, živa delatnost jurišnih aviona u našem rejonu prodora istočno od Otoka i delatnost lovačkih aviona u rejonu Broda. Severno od Brčkog, ruski dvomotorni izviđački avion prinudno spušten i zapaljen (3 člana posade pobjegla). Na aerodromu na Visu nalazi se 25—30 aviona (izviđanje iz vazduha).

¹ Snimak telegrama (pisanog na teleprinteru) u AVII, NAV-T-311, r. 189, s. 789—90. U gornjem desnom uglu nalazi se jedna nečitka za-beleška.

² Četvrtasti¹ pečat primaoca.

³ Uobičajene telegrafske oznake u radio i teleprintersibom saobraćaju pri predaji depeša (radiograma).

Situacija na moru: Prema izveštaju iz vazduha od 3. 1, luka na Visu i u Splitu slobodne. U luci Komiža primećeno više malih brodova, a u pomorskoj zoni istočno od Visa 1 teretnjak (oko 1000 BRT) sa kursom jugoistočno i zapadno od Visa i 1 razarač sa kursom zapad. Istočni front: Ispred bočnog položaja Višegrad, nikakve značajne neprijateljske delatnosti. U trouglu Drina — Sava stalni pritisak neprijatelja (28, delovi 17. i, verovatno, delovi 45. Titove div.) sa juga i jugozapada na Bijeljini.⁴ Na sremskom frontu morao se neprijatelj (21. Titova div.) povući preko Nijemci dalje prema istoku. U angažovanju nema Bugara. Izviđanjem iz vazduha primećeno je 5 neprijateljskih tenkova u Nijemci (vidi jučerašnji jutarnji izveštaj), koji su se pred našim poduhvatom povukli prema istoku. U rejonu Sotin nalazi se neprijatelj koji se ukopava (delovi 3. bugar. div.).⁵ Na Dravskom sektoru nezatna neprijateljska artiljerijska vatra za ometanje.

Lokacije jedinica:

Preko zaplenjenih dokumenata potvrđeno je da se I konj. brigada⁶ I Titovog korpusa nalazi u angažovanju na sremskom frontu.⁷

K-t I Titovog korpusa je Peko Dapčević, dosadašnji k-t 2. Titovog korpusa⁸ (izjave zarobljenika).

Hrvatska:

Situacija uglavnom nepromenjena.

XVII/38.⁹ Titove divizije iz Matijevića (22 km j. od Tuzle),

⁴ Bliže o tim dejstvima 17, 28. i 45. NOU divizije vidi tom IV, knj. 32, idioik. br. 21 i 25.

» Vidi dok. br. 185.

« Vidi dok. br. 193.

⁷ Reč je o 1. proleterskom korpusu NOVJ. Međutim, 1. januara izvršena je reorganizacija u NOV i POJ, pa su tada formirane armije: 1, 2. i 3. Tom prilikom, 1. proleterski korpus preformiran je u 1. armiju. Za komandanta armije postavljen je general-lajtnant Peko Dapčević, a za komesara Mijalko Todorović, dotadašnji komandant, odnosno komesar, 1. proleterskog korpusa. Bliže o formiranju armija NOVJ vidi tom XI, knj. 1, 2, 3. i 4, dok. br. 1.

⁸ Taj podatak je vremenski nepotpuno određen. Peko Dapčević je bio postavljen za komandanta 2. korpusa NOVJ 5. Oktobra 1943 (vidi tom II, Bilten VŠ NOVJ 1941—1945, str. 355). Na toj dužnosti je ostao sve do kraja avgusta 1944, kada je postavljen za komandanta 1. proleterskog korpusa.

⁹ Reč je o 17. majevičkoj brigadi 38. NOU divizije. Ona je 3. januara izvršila pokret prema Varešu, gde se spojila s delovima 4. NOU divizije, koji su 31. decembra 1944. zauzeli Vareš (vidi tom IV, knj. 31, dok. br. 87 i knj. 32, dok. br. 41 i 96).

prema izveštaju Oto¹⁰, stigla u Vareš. Prema Gl. QU,¹¹ banditske snage, verov[atno] delovi Bosanske divizije, u nastupanju protiv četnika Srednjobošan.[skog] korpusa u planini Cečava (12 km sz. od Teslica). Četnici se nalaze u povlačenju prema istoku i jugozapadu.

K-da GrA »E« Ia/Ic/AO
 Pov. br. 145/45 od 4. 1. 45.
 (Varnštorf, gen. štabni potpukovnik)

BR. 193

IZVEŠTAJ KOMANDANTA 34. ARMIJSKOG KORPUSA OD
 4. JANUARA 1945. KOMANDANTU JUGOISTOKA O REZULTATIMA
 PROBOJA SREMSKOG FRONTA KOD OTOKA I O
 DEJSTVIMA U MEĐURECJU DRINE I SAVE¹

KR
 Telegram
 Poverljivo

Primljeno: 4. 1.
 u 19.15
 Predato: 4. 1. u 09.30

Komandant Jugoistoka (K-da Gr. A „F“) 20.00 Grupa Ic/AO Br. pov. 98 4. jan. 1945 Pril.						
Ic	03	06	07	D	Ic/L	z.b.V.
AO	AI	AII	AIII	St.P	G.F.P.	

Na znanje: K-tu Jugoistoka (GrA »F«), Ic/AO
 Ic Dnevni izveštaj od 4. 1. 45.

1.) 7. SS-div.

Rejon 6 ji. Brčko, naše izvid. utvrdiće jake neprijateljske snage. Napad 150 bandita na uporište 4 ji. Brezovo Polje odbijen.

¹⁰ Otto. Redakcija nije mogla da ustanovi o ikome je <ree. Moguće da je to šifrovano ime nekog od nemačkih agenaita, ili neke četničke, odnosno kvislinške komande.

¹¹ Tako piše u originalu. Redakcija nije mogla da ustanovi šta znači skraćenica GL Qu. Međutim, o borbama 53 (Srednjobosanske) NOU divMje protiv četnika u Cečavi, vidi tom IV, iknj. 32, dok. br. 78. Iako je to bilo 22. decembra, redakcija ne raspolaze drugim podacima.

¹ Snimak telegrama (pisanog na teleprinteru) u AVII, NAV-T-311, r. 189, s. 793—5.

² Četvrtasti pečat primaoca.